

Sürgősségi betegellátásban, röntgen modalitáson dolgozó radiográfusok kiegészi szintje a COVID-19 pandémia idején

Jenei Tímea¹, Magyar Ildikó¹, Kocka Lilla Dóra¹, Kövesdi Orsolya Liza¹

¹ Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Képalkotó Diagnosztikai Tanszék

Összefoglalás

Bevezetés: A COVID-19 pandémia világszerte nehézségeket idézett elő, főként az egészségügyi ellátórendszerek működésében. A sürgősségi betegellátásban dolgozó radiográfusok a koronavírus során komoly mentális kihívásokkal szembesülnek, ami hatást gyakorolhat a kiegészi szintjükre is.

Célkitűzés: Célunk volt felmérni a sürgősségi betegellátásban, röntgen képalkotó modalitáson dolgozó radiográfusoknál tapasztalható kiegészi mértékét a COVID-19 járványhelyzet idején.

Módszer: Kutatásunk keresztmetszeti, leíró kutatás, mely célirányos, nem véletlenszerű mintavétellel valósult meg. Saját szerkesztésű, demográfiai adatokat és a COVID-19-re vonatkozó kérdéseket, valamint a nemzetközileg validált Maslach Burnout Inventory-t tartalmazó elektronikusan megszerkesztett kérdőívünket a Magyar Radiográfusok Egyesülete juttatta el az egyesület adatbázisában regisztrált elektronikus elérhetőségekre 2021. január és 2021. március között.

Eredmények: Adattisztítást követően 103 válaszadó eredményét elemeztük. A válaszadók többsége (n=36) egyetemi klinikákon alkalmazott szakdolgozó, legtöbbjük (n=39) legfeljebb 10 éve dolgozik az egészségügyi ellátórendszerben. Az iskolai végzettség, az életkor és az egészségügyben eltöltött évek száma szignifikánsan befolyásolt legalább egy kiegészi kapcsolatos dimenziót ($p \leq 0,05$). A 20-30 éves korcsoport és a 11-20 éve szakmájukat gyakorlók a legérzékenyebbek a kiegészi dimenzióiban. A BSc-végzettséggel rendelkezők szignifikánsan magasabb értékeket mutattak az érzelmi kimerülés és a deperszonalizáció dimenzióiban a középiskolai érettségit szerző társaikhoz képest.

Megbeszélés: A deperszonalizáció és az emocionális kimerülés emelkedett értéke jelzi, hogy foglalkozni kell a sürgősségi osztályon dolgozó radiográfusok pszichológiai jóllétével, megelőzve ezzel a kiegészi mértékének növekedését.

Kulcsszavak: radiográfus, COVID-19, kiegészi, Maslach Kiegészi Leltár

Burnout level of x-ray modality user radiographers working at emergency patient care during the COVID-19 pandemic

Summary

Introduction: The COVID-19 pandemic has caused difficulties worldwide, mainly in the operation of health care systems. Radiographers working at emergency departments may experience serious mental challenges during the COVID-19 pandemic, which can effect the burnout level of the individuals.

Objective: The aim of our research was to assess the burnout level of radiographers working on X-ray imaging modalities at emergency patient care during the COVID-19 pandemic.

Method: Cross-sectional, descriptive study was carried out by purposeful, non-random sampling. Our self-made questionnaire on demographic data and COVID-19, and an internationally validated Maslach Burnout Inventory questionnaire was sent by the Society of Hungarian Radiographers to the e-mail addresses registered in the society's database between January 2021 and March 2021.

Results: After data cleaning, we analyzed 103 (n=103) respondents answers. The majority of respondents (n=36) are professionals employed in university clinics and most (n=39) have been working in healthcare system for up to 10 years. Education, age, and number of years spent in health care had a significant effect on at least one burnout-related dimension ($p \leq 0.05$). The age group of 20-30 years old and those who have been in practice for 11-20 years are mostly affected by burnout. Radiographers with a BSc degree had significantly higher emotional exhaustion and depersonalization values compared to who had high school degrees.

Discussion: The increased value of depersonalization and emotional exhaustion indicates that the psychological well-being of radiographers working at emergency department needs to be addressed to prevent the increase of their burnout level.

Keywords: radiographer, COVID-19, burnout, Maslach Burnout Inventory

Irodalom:

1. Pollard CA, Morran MP, Nestor-Kalinoski AL.: The COVID-19 pandemic: a global health crisis. *Physiological genomics*. **2020**; 52(11):549-557.
2. Shu L.: Avoid stigmatizing names for 2019 novel coronavirus. *Nature*. **2020**; 578.
3. Hosseini ES, Kashani NR, Nikzad H, Azadbakht J et al.: 2020; The novel coronavirus Disease-2019 (COVID-19): Mechanism of action, detection and recent therapeutic strategies. *Virology*. **2020**; 551:1–9.
4. Deutsch K, Derzsi-Horváth M, Širić A.: Prevenációs és klinikai ellátási területen dolgozó egészségügyi szakdolgozók egészségmagatartásának és önminősített egészségének összehasonlító vizsgálata. *Sport-és egészségtudományi füzetek*. **2020**; 4(3):44-55.
5. Masa A, Tobak O, Deutsch K.: Egészségnevelési attitűd és egészségmagatartás középiskolai pedagógusok körében. *Egészségfejlesztés*. **2021**; 62(2):26-35.
6. Derzsi-Horváth M, Bánfai-Csonka H, Bánfai B, Szabó A et al.: A koherencia-érzet és az egészségmagatartás vizsgálata középiskolában-részeredmények. In: Horák R, Kovács C, Námesztovszki Zs, Takács M (szerk.). *Új nemzedékek értékrendje: A Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar Tudományos Konferenciáinak tanulmánygyűjteménye Subotica, Szerbia, Szabadka, Szerbia: Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar*. **2020**; 47-59.
7. Ge J, He J, Liu Y, Pan J et al.: Effects of effort-reward imbalance, job satisfaction, and work engagement on self-rated health among healthcare workers. *BMC Public Health*. **2021**; 21:195.
8. Sipos D, Varga V, Pandur AA, Csima MP et al.: Burnout level among radiology department workers in Hungary. *Orvosi Hetilap*. **2019**; 160(27):1070-1077.
9. Sipos D, Pandur A, Kedves A, Varga V et al.: Stressors and burnout in the diagnostic medical departments. *BMC Sports science medicine and rehabilitation*. **2019**; 11(1):31.
10. Sipos D, Pandur A, Kedves A, Varga V et al.: Burnout level of personnel working in radiology departments in Hungary. *Insights into imaging*. **2019**; 10(1):S193. Paper: B-0031.
11. Kedves A, Koczka V, Kajos LF, Tollár J et al.: A szubjektív anyagi helyzet, a korcsoportok és a kiegészi szint kapcsolatának vizsgálata magyar radiológiai osztályon

- dolgozó szakdolgozók körében. 2020.11.14. Sántha Kálmán Tudományos Kerekasztal előadás. **2021**; Közlemény:32010107
12. Maslach C, Schaufeli W, Leiter M.: Job burnout. *Annu Rev Psychol.* **2001**; 52: 397-422.
 13. Sipos D, Vandulek Cs, Petone CSM, Kedves A et al.: The attrition and migration behaviour among Hungarian radiographers. *Global Journal of Health Sciences.* **2017**; 10(1): 1-10.
 14. Sipos D, Pandur A, Kedves A, Varga V et al.: Possible predictors of burnout among radiographers. *Népegészségügy.* **2019**; 97(2):239-240.
 15. Czeglédi E, Tandari-Kovács M.: A kiégés előfordulása és megelőzési lehetőségei ápolók körében. *Orvosi Hetilap.* **2019**; 160(1):12-19.
 16. Cseh S, Zorga B, Sipos D, Fináncz J et al.: Professional well-being of nurses in Southwest Hungarian Hospitals. *Kontakt.* **2021**; 23(2):76-82.
 17. Fináncz J, Nyitrai Á, Podráczky J, Csima, M.: Connections between Professional Well-Being and Mental Health of Early Childhood Educators. *International Journal of Instruction.* **2020**; 13(4):731-746.
 18. Fináncz J, Csima M.: Pedagógusok szakmai közérzetének konceptuális megközelítése és vizsgálata a koragyermekkorai pedagógiai professzióban. *Magyar Pedagógia.* **2020**; 120(3):247-268.
 19. Betlehem J, Boncz I, Marton-Simora J, Nagy G et al.: The coping mechanisms between critical care and other acute care nurses in Hungary. *Intensive Care Medicine.* **2009**; (0342-4642 1432-1238): 35(1):182-182. Paper 0703.
 20. Sipos D, Vandulek Cs, Pandur AA, Kovács P et al.: The effects of family and workplace on the burnout levels of radiographers working in oncology patient care. *MIRTJ.* **2020**; 37(2): 5-12.
 21. Zerbini G, Ebigbo A, Reicherts P, Kunz M et al.: Psychosocial burden of healthcare professionals in times of COVID-19- a survey conducted at the University Hospital Augsburg. *GMS.* **2020**;18.
 22. Torrente M, Sousa PAC, Sánchez-Ramos A, Pimentao J et al.: To burn-out or not to burn-out: a cross sectional study in healthcare professionals in Spain during COVID-19 pandemic. *BMJ Open.* **2021**; 11(2):e044945.